

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

školní roky 2019–2023

Kurikulum podpory zdraví
Mateřské školy, Praha 8, Sokolovská 182

Schváleno na pedagogické radě dne 28. srpna 2019

Č.j.: 197/2019

Platnost dokumentu do 31. 8. 2023

Školní vzdělávací program vychází z **definice**: „Kurikulum je obsah veškeré zkušenosti, kterou žáci získávají ve škole a v činnostech ke škole se vztahujících, její plánování a hodnocení.“ (Průcha J., Pedagogický slovník, 2013, s. 137)

Toto kurikulum je určeno pro pedagogické pracovníky, ostatní zaměstnance mateřské školy, rodiče, děti a partnery MŠ.

Obsah školního kurikula

I.	Představení školy	3
	I.1. Základní údaje o škole	3
	I.2. Charakteristika budovy	3
	I.3. Děti MŠ	3
	I.4. Způsob hospodaření	3
	I.5. Personální zabezpečení	4
II.	Organizace vzdělávání	4
	II:1.Organizace v průběhu dne	4
	II.2. Rozšiřující aktivity	4
	II.3. Tradice	5
III.	Charakteristika programu	6
	III.1. Filozofie vzdělávacího programu a dva integrující principy	6
	III.2. Dlouhodobé záměry rozvoje	7
IV.	Neformální kurikulum – podmínky vzdělávání	8
	IV.1. Pedagog podporující zdraví	8
	IV.2. Věkově smíšené skupiny	8
	IV.3. Rytmický řád života a dne	8
	IV.4. Tělesná pohoda a volný pohyb	8
	IV.5. Zdravá výživa	8
	IV.6. Spontánní hra	9
	IV.7. Podnětné věcné prostředí	9
	IV.8. Bezpečné sociální prostředí	9
	IV.9. Participativní a týmové vedení	9
	IV.10. Partnerské vztahy s rodiči	9
	IV.11. Spolupráce MŠ se ZŠ	10
	IV.12. Začlenění MŠ do života obce	10
V.	Formální kurikulum – obsah vzdělávání	10
	V.1. Téma	10
	V.2. Podtémata	10
	V.3. Tematické části	13
VI.	Evaluační	13
	VI.1. Evaluační třídního kurikula	14
	VI:2. Evaluační školního kurikula	14
VII.	Přílohy	15

I. Představení školy

I.1. Základní údaje o škole

Mateřská škola byla zřízena k 1. 1. 1994 jako příspěvková organizace. Její identifikační údaje:
IČ: 60433370

Adresa: 180 00 Praha 8 - Libeň, Sokolovská 182/513

Telefon: 226 805 089, 720 032 133

e-mail: reditelka@mssokolovska.cz

Webové stránky: www.mssokolovska.cz

Statutární zástupce: Mgr. Ing. Jana Ptáčková

Zřizovatel školy: Městská část Praha 8, Zenklova 35, 180 48 Praha 8 - Libeň

I.2. Charakteristika budovy

Naši MŠ postavila obec Libeň pro potřeby svých občanů. Svoji funkci zařízení pro předškolní děti plní od roku 1904. Patří tedy k nejstarším svého typu v Čechách vůbec.

Architektura třípodlažní budovy je v klasicistním stylu. Vyznačuje se velkými prostornými chodbami s centrálním schodištěm, společnou jídelnou, vlastní kuchyní a sociálním zařízením pro každou třídu. Pro zajištění pobytu na školní zahradě slouží sociální zařízení v suterénu budovy. MŠ má pět tříd, tři stálé ložnice (pro každé patro jednu) a tělocvičnu. Řešení interiéru umožňuje uspokojování potřeby pohybu dětí, vzájemnou komunikaci mezi dětmi z různých tříd a využívání chodeb pro hry a pohybové aktivity dětí. Na chodbě v prvním patře je nainstalována široká skluzavka, ve druhém patře horolezecká stěna. Každá třída je označena jménem jedné ze základních barev a ty jsou ve vzájemném propojení využity v orientačním systému budovy. Barvy jsou obsaženy v logu školy. Třídy jsou umístěny na jižní, klidnou stranu budovy obrácenou do školní zahrady a vybaveny čističkami vzduchu. Školní zahrada poskytuje svým vybavením mnoho různorodých aktivit pro děti.

Při MŠ je registrován Spolek přátel Mateřské školy, Praha 8, Sokolovská 182. Mateřská škola je zařazena v síti Mateřských škol podporujících zdraví a je v pravidelném kontaktu s Poradnou pro podporu zdraví ve Státním zdravotním ústavu.

I.3. Děti MŠ

MŠ má kapacitu 125 žáků. Kapacita Děti jsou rozděleny do věkově smíšených skupin. Rozdělení dětí do tříd respektuje přibližně rovnoměrné zastoupení věkových skupin a počet chlapců a dívek. V každé třídě je zapsáno 25 dětí.

I.4. Způsob hospodaření

Od 1. 1. 1994 je mateřská škola zřízena jako příspěvková organizace s právní subjektivitou. Vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

I.5. Personální zabezpečení

Filozofii školy podle školního vzdělávacího programu realizuje 12 pedagogických pracovníků, z toho 1 ředitelka, 9 učitelek a z toho 1 učitelka se specializací speciální pedagogika, 1 učitel a 1 asistentka pedagoga. Z nepedagogických pracovníků 1 školnice, 2 uklízečky, 3 kuchařky a 1 vedoucí školní jídelny zaměstnaná na 0,2 pracovního úvazku.

Kvalifikovanost sboru: ředitelka a její statutární zástupkyně mají VŠ vzdělání, ředitelka magisterské, zástupkyně bakalářské. Dvě učitelky mají VŠ vzdělání - magisterské studium, jedna učitelka VŠ vzdělání - bakalářské studium, učitel vystudoval vyšší odbornou školu pedagogickou, čtyři učitelky jsou absolventkami střední pedagogické školy, dvě učitelky dokončují studium oboru předškolní pedagogiky (srpen 2019).

Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných: ve škole pracuje speciální pedagog, který ve spolupráci s třídními učiteli a asistenty připravuje a vyhodnocuje realizaci plánů pedagogické podpory a individuální vzdělávacích plánů.

II. Organizace vzdělávání

II.1. Organizace v průběhu dne

Podrobně se tímto bodem zabývá Školní řád, který je přílohou tohoto dokumentu. Rámcové uspořádání dne je následující (neměnná je pouze doba jídla, dobu ostatních činností je možné aktuálně upravit):

6,30 - 7,45 scházení dětí v herně, volná hra, řízené činnosti

7,45 přesun dětí spolu s třídními pedagogy do tříd

8,45 - 9,15 svačiny všech tříd

9,15 až 9,30 společný úklid třídy

9,30 komunitní kruh, diskuzní kruh, strukturované činnosti

10,00 odchod na pobyt venku. Jeho čas je ovlivněn počasím. Při příznivém počasí odchází děti ven dříve, strukturovaným činnostem se věnují venku. Čas do oběda je využit k pobytu na školní zahradě nebo vycházkám mimo budovu MŠ

11,30 až 12,00 oběd dětí z druhého patra

12,00 až 12,30 oběd dětí z prvního patra

12,10 až 12,40 oběd dětí z přízemí

12,15 se děti z druhého patra, **12,45** děti z prvního patra, **13,00** děti z přízemí se ukládají ke spánku

Předškolní děti relaxují na patrech ve svých třídách a následně se věnují činnostem zacíleným na jejich věkovou skupinu.

postupné vstávání

do 14,00 v ložnici ve 2. patře (**13,00** pokud dítě neusne)

do 14,15 v ložnici v 1. patře (**13,30** pokud dítě neusne)

do 14,15 v ložnici v přízemí (**13,45** hodin, pokud dítě neusne)

14,15 - 14,45 svačiny všech tříd

Po svačině volná hra, nabízené činnosti, v případě příznivého počasí pobyt na školní zahradě.

16,00 - 17,00 rozcházení dětí venku na školní zahradě nebo v herně

Veškeré nabízené činnosti, aktivity a působení ze stran pedagogů během celého dne jsou zaměřené na rozvoj osobnosti dítěte v oblasti biologické, psychologické, sociálně-kulturní, interpersonální a environmentální.

Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let musí být, s ohledem na tuto věkovou kategorii, zejména úpravou podmínek. Vždy se přihlíží k individuálním schopnostem dětí mladších tří let.

Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů v každé třídě: vycházky mimo budovu MŠ, výlety, tradice tříd, adaptace dětí a různé činnosti dle třídních vzdělávacích programů.

II.2. Tradice

Nedílnou součástí života mateřské školy jsou tradice, které jí dodávají charakteristické rysy. U nás to jsou:

Oslavy narozenin: pro oslavence nakreslí děti přání, pedagog přepíše dětský komentář a sváže je do knížky. Knižka spolu s malým dárkem je při třídní slavnosti předána oslavenci.

Pasování na předškoláky: v říjnu jsou děti z nejstarší skupiny pasovány na předškoláky. V každé třídě proběhne slavnost a tou předškoláci přebírají roli nejstarších.

Kulturní akce: divadlo-zpravidla jednou za měsíc přijíždí divadlo za dětmi do mateřské školy, předškoláci jednou měsíčně vyjíždějí do divadla nebo do galerií, muzeí.

Vánoční trhy: před Vánocemi děti vyrábějí přání, ozdoby na vánoční stromeček a drobné dárky.

Vánoční koncert: v kapli Českobratrské církve evangelické zpívají všechny děti společně koledy.

Vánoční besídka: v každé třídě děti společně prožívají tradiční vánoční zvyky. Pro každé dítě čeká pod stromečkem knížka. Pro každou věkovou skupinu jiná, odpovídající věku dětí.

Plavání: od února do června se nejstarší děti účastní předplaveckého výcviku.

Připomínáme vybrané svátky a významné dny: Státní a významné dny ČR, Den matek, Den rodiny, Památka zesnulých...

Výlety: třídy si individuálně s využitím MHD organizují celodenní výlety do blízkého i vzdálenějšího okolí Prahy.

Koncert předškoláků: v červnu se předškolní děti tradičně rozloučí s MŠ společným koncertem v kapli.

Oslava konce školního roku: třídy individuálně slavnostně zakončí školní rok třídní slavností. Předškoláci dostanou pamětní list absolventa a na památku knihu.

Tradice jednotlivých tříd, např.: Masopust, Adventní dílna, Vycházky s rodiči.

III. Charakteristika programu

III.1. Filozofie vzdělávacího programu a jeho dva integrující principy

Mateřská škola pracuje v systému mateřských škol podporujících zdraví. Od roku 1995 do roku 2000 pracovala MŠ podle dokumentu Zdravá mateřská škola (Portál, 1995), od roku 2000 je pro ni závazným pracovním materiálem Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole (inovované vydání Portál, 2006). Od 8. 12. 1997 byla MŠ přijata do sítě Mateřských škol podporujících zdraví.

Filozofii MŠ je holisticko-interaktivní pojetí zdraví a Školní kurikulum se opírá o Rámcové kurikulum PZMŠ.

Souvisí s:

1. osobnostními potřebami a zájmy dětí (genetické dispozice, vývojové odlišnosti ...)
2. potřebami společnosti, ve které děti žijí (demokratické uspořádání, potřeby 21. století, jako je kooperace, týmová práce..., ohrožení dětí sociálně patologickými jevy...)

Základními principy kurikula PZMŠ jsou:

1. Respekt k přirozeným lidským potřebám jednotlivce v celku společnosti a světa

Na základě diagnostiky každého dítěte se snažíme naplňovat potřeby jednotlivých dětí podle Maslowovy hierarchie potřeb.

- daří se naplňovat potřeby z nižších pater Maslowovy hierarchie, tzn., že děti odpočívají podle svých potřeb, nejméně ½ hodiny, mají možnost dokončit činnosti podle svého tempa, na WC chodí na základě vlastních potřeb...
- vyvarujeme se všeobecného hodnocení, používáme věcnou zpětnou vazbu. Všichni (děti, pedagogové, zaměstnanci školy i rodiče) dodržují dohodnutá organizační pravidla a pravidla soužití společná pro všechny děti a dospělé platná pro prostory MŠ.
- sledujeme individuální a věkové zvláštnosti dětí, vedeme o pokrocích dětí a jejich vývoji záznamy

2. Rozvíjení komunikace a spolupráce

- komunikace je vstřícná dětem
- dáváme dětem prostor k vlastnímu vyjádření
- podle potřeby dítěte doporučujeme rodičům spolupráci s dalšími odborníky

ZÁMĚRY:

- zefektivnění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných
- podporovat děti v návrzích aktivit a tvorbě TVP

III.2. Dlouhodobé záměry rozvoje

Poslání MŠ:

Chceme, aby děti v naší MŠ prožívaly radostné dětství ve společenství kamarádů. V prostředí, které je přizpůsobené jejich vývojovým zvláštnostem a potřebám. Pod vedením lidí, kteří mají osobnostní i profesionální předpoklady k tomu, aby spolu s rodiči dětí zajistili podmínky pro maximální rozvoj osobnosti každého dítěte. Na podkladě jeho věkových i individuálních zvláštností s ohledem na jeho minulost, přítomnost i budoucnost a na zásadách zdravého životního stylu (dále ZZS).

Závazným dokumentem, kde jsou vyjádřeny kompetence člověka žijícího ZZS je kniha Miluše Havlínové a kol. Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole (Portál, 2006). Tímto dokumentem se pedagogové řídí.

Předškolní vzdělávání je prováděno celostně a pokrývá všechny oblasti rozvoje dětské osobnosti, ve kterých si klademe tyto cíle:

- **Biologická** – dítě zná svoje tělo a využívá je dle svých možností k dalšímu vývoji motoriky a samostatně vykonává běžné denní potřeby.
- **Psychologická** – dítě si uvědomuje svoji identitu, umí vyjádřit své pocity a přání, přiměřeně řeší problémy a důvěřuje si. Je schopno se na určitou dobu soustředit.
- **Interpersonální** – dítě navazuje kamarádské vztahy, je schopno komunikovat bez zábran, srozumitelně, umí naslouchat. Dokáže přijmout autoritu cizí osoby.
- **Socio-kulturní** – dítě respektuje pravidla, orientuje se v nejbližším okolí, chápe různé sociální role.
- **Environmentální** – dítě vnímá různorodost světa a zaujímá k němu kladný postoj.

IV. Neformální kurikulum – podmínky vzdělávání

IV.1. Pedagog podporující zdraví

- snaží se u sebe rozvíjet zdravý životní styl
- je nositelem filosofie MŠ a záleží hlavně na ní, zda se naplní kurikulum MŠ
- vzdělává se v oborech, které jí pomáhají realizovat vzdělávání a výchovu svěřených dětí
- využívá dalšího vzdělávání k rozšiřování poznatků v oblasti pedagogické, psychologické, ale i oblasti rozvoje zdravého životního stylu
- prohlubuje dovednosti z rámce profesních kvalit učitele
- má profesní zájem o každé dítě, pozoruje ho, svá pozorování a zjištění konzultuje s jeho rodiči, diagnostikuje každé dítě
- svým životním stylem se snaží jít dětem příkladem
- při vzdělávacích činnostech využívá nových přístupů a metod tak, aby byl facilitátorem života dětí, jejich partnerem
- svým působením se snaží dítě posouvat z již dosažené úrovně dále (formativní hodnocení, zpětná vazba)
- dává dětem empatickou odezvu
- využívá pozitivní komunikaci

IV.2. Věkově smíšené třídy

- věkové skupiny jsou ve třídách zastoupeny rovnoměrně
- děti dochází po celou dobu docházky do stejné třídy

IV.3. Rytmický řád života a dne

- program dne, jeho časové uspořádání vychází z potřeb dětí
- v průběhu dne mají děti dostatek času na spontánní činnosti
- řízené činnosti organizujeme skupinově nebo individuálně

IV.4. Tělesná pohoda a volný pohyb

- na chodbách a v tělocvičně MŠ je k dispozici množství tělovýchovného náradí a náčiní (horolezecká stěna, skluzavky, tobogány, balanční míče...)
- vybavení školní zahrady podněcuje děti k pohybu bohatou nabídkou herních prvků (prolézačky, hry na chodník) a náradí (prolézačky, skluzavky, koloběžky, míče, hokejky na florbal, švihadla...)
- v průměru za školní rok pobýváme s dětmi zpravidla 2 a více hodin denně venku, ven chodíme za každého počasí
- realizujeme předplavecký výcvik
- zařazujeme cílevědomě zdravotně zaměřená, dechová, psychomotorická a smyslová cvičení

ZÁMĚRY:

- zařazovat pohybové hry a činnosti při pobytu venku
- promyšleně a cílevědomě zařazovat cvičení posilující zdravý tělesný vývoj dětí (jejich zdatnost, správné držení těla)

IV.5. Správná výživa

- jídelníček je sestavován na základě racionální výživy
- preferujeme samostatnost dětí

- zajišťujeme pitný režim

ZÁMĚRY:

- nabízet a motivovat děti, aby ochutnaly jídlo
- zjišťovat stravovací návyky rodiny
- podporovat kulturní stolování

IV.6. Spontánní hra

- děti mají dostatek herních i pracovních koutů
- dáváme přednost variabilním hrám i hračkám, které podněcují fantazii a tvořivost dětí, a přírodním materiálům
- děti mají hračky na dohled i na dosah, jsou podnětné, funkční
- využíváme vhodných příležitostí k obohacení, rozšiřování a prohlubování her
- neukončujeme hru násilně, její trvání je věcí dítěte, dáváme prostor k ukončení hry
- vyhýbáme se manipulaci s dítětem

ZÁMĚRY:

- dodržovat herní pravidla pro školní zahradu

IV.7. Podnětné věcné prostředí

- školní zahrada je vybavena dvěma herními sestavami, houpačkou, stříkadly, sportovním hřištěm, provazovým kolotočem, hrami na chodník, skalkou, jezírkem, místem s vodními prvky a umožňuje různorodé činnosti
- vybavení tříd a zahrady se obměňuje, doplňuje
- výzdoba tříd a chodeb dětskými výtvoři odpovídá aktuálně probíraným tématům
- kouty pro jednotlivé typy her a činností jsou odděleny do tzv. zón
- hračky a pomůcky jsou přístupné dětem, jsou viditelné v otevřených skříňkách

ZÁMĚRY:

- podporovat pohybové aktivity (hry s pravidly)

IV.8. Bezpečné sociální prostředí

- v MŠ panují partnerské vztahy mezi všemi
- dospělí v MŠ jdou příkladem dětem svým prosociálním chováním
- preferujeme pozitivní motivaci
- jsou vytvořena organizační pravidla a pravidla soužití společná pro všechny děti a dospělé platná pro prostory MŠ.
- na třídách jsou vytvořena pravidla soužití

IV.9. Participativní a týmové vedení

- každý zná své kompetence (Pracovní náplň, Řád školy)
- dospělí vědí, že jsou tu pro děti
- máme vypracovaný informační systém

Ředitelka:

- respektuje názory a náměty svých spolupracovníků
- vytváří podmínky pro jejich osobnostní rozvoj
- zveřejňuje informace o tom, co je realizováno
- pravidelně provádí kontrolu a vyhodnocuje efektivitu práce

ZÁMĚRY:

- zefektivnit hospitační činnost s ohledem na individuální potřeby pedagogů
- více zapojovat spolupracovníky do koncepčních materiálů

IV.10. Partnerské vztahy s rodiči

- rodiče mohou citlivě vstupovat do tříd
- rodiče se účastní aktivit mateřské školy
- konzultujeme s nimi vzdělávací záměry a individuální pokroky dětí

ZÁMĚRY:

- využívat odbornosti a dovednosti rodičů pro obohacení výchovně-vzdělávací práce
- půjčovat odbornou literaturu.

IV.11. Spolupráce MŠ se ZŠ

- s dětmi pracujeme podle knihy Brigitte Sindelarové „Předcházíme poruchám učení“, s výsledky práce dětí seznamujeme rodiče
- spolupracujeme s nejbližší ZŠ

ZÁMĚRY:

- prohloubení spolupráce s nejbližší ZŠ
- seznámit se vzdělávacími programy škol v okolí

IV.12. Začlenění MŠ do života obce

- zřizovatel je pravidelně seznamován se záměry MŠ a zván na události v MŠ
- zaměřujeme se ve vzdělávací činnosti na významná místa v obci

ZÁMĚRY:

- zvat zástupce zřizovatele k účasti na akcích MŠ
- informovat veřejnost o dění v MŠ

V. Formální kurikulum – obsah vzdělávání

V.1. Téma

Téma se shoduje s filozofií podpory zdraví v MŠ a jeho ústřední myšlenka nás provází všemi podtématy a tematickými částmi, vypracovávanými písemně na třídách v tzv. třídním kurikulu. Obsah vzdělávání je plánován na školní rok. Všechny kompetence jsou rozvíjeny prostřednictvím neformálního kurikula (tzn. podmínek) a v souvislosti s individualizací vzdělávání na základě poznávání dětí a vedení záznamů o jejich vývoji.

V.2. Podtémata

Vzdělávací obsah je uspořádán do 5 podtémat, která byla odvozena na základě pěti hledisek. Ta vznikla v souladu s osobnostními a celospolečenskými cíli, které směřují k výchově nezávislého a zodpovědného člověka, který bude umět žít v harmonii sám se sebou, s ostatními lidmi i s přírodou a bude své prostředí aktivně ochraňovat. Jedná se o hlediska identita, společenství, příroda, aktivita, zdravý životní styl, která vymezují nabídku činností a charakterizují smysl a obsah jednotlivých podtémat.

Z jednotlivých podtémat s přidělenými kompetencemi čerpají jednotlivé třídy náměty, náplň i cíle pro tematické části realizované na třídě.

1. Podtéma: To jsem já

Obsah: poznávání vlastní identity, rozlišování možných rolí, seznamování s tělem, rozlišování pohlaví, poznávání částí těla a jeho funkcí

Kompetence:

- má základní poznatky o lidském těle a jeho hlavních funkcích (1.1)
- chápe, že když je člověk nemocen (krátkodobě, dlouhodobě, akutně, chronicky), nemůže dělat řadu věcí, které dělá rád a které patří k jeho životu (2.4.)
- umí se citově vyrovnat s novými situacemi v rámci běžného života dítěte svého věku (3.4.)
- nemá obavu ze změny, přijímá ji jako běžnou součást života (3.7.)
- má vytvořeny základní návyky sebeobsluhy a osobní hygieny (4.1.)
- dovede označit svoje potřeby (tělesné, psychické, sociální, etické) a přizpůsobit jim své chování (4.2.)
- poznáváním sebe sama vytváří pravdivý obraz o sobě, své identitě, vlastnostech (temperament), sklonech a schopnostech (5.1.)
- chápe, že tělesná aktivita, zdravá výživa, spánek a odpočinek přispívají k dobré náladě a spokojenosti (5.3.)

2. Podtéma: Nikdy nejsem sám

Obsah: poznávání změn a dějů ve společenstvích, kde žije (MŠ, rodina), seznamování s různými profesemi, pěstování tolerance vůči jakékoliv odlišnosti

Kompetence:

- uvědomuje si, že lidé jsou různí a liší se podle řady znaků (pohlaví, věku, jazyka, kultury, etnika, rasy, náboženství, sociálního zázemí, životní úrovně) (1.7.)
- ví, že když řešení problémů přesahuje jeho síly, má se obrátit s prosbou o pomoc na osobu ze svého nejbližšího okolí (3.2.)
- umí vyjádřit, co se mu líbí, co ne, vysvětlit proč (4.6.)
- snaží se ovládat intenzitu emocí, které by škodily jemu nebo okolí (5.2.)
- chápe, že lidé mají různé pocity, emoce a city, dovede je rozpoznávat a pojmenovat (5.4.)
- komunikuje, dokáže se dohodnout i v případě problémové situace, také dát najevo odmítavý názor nebo postoj (5.6.)
- dovede požádat o pomoc, když je v nouzi (5.8.)
- má vytvořené základní návyky společenského chování (6.1.)
- je ochotno vysvětlit svůj názor i naslouchat jiným (6.2.)
- je schopno elementární spolupráce ve dvojici, skupině dětí (6.4.)
- dovede se vyjádřit a domluvit s dětmi a dospělými (6.5.)
- prožívá vztah k lidem, sounáležitost s různými společenstvími (7.2.)
- uvědomuje si, že každý má nějaká práva a povinnosti (7.4.)
- u druhých respektuje a toleruje potřeby a individuálně odlišné způsoby jejich uspokojování (7.5.)

3. Podtéma: Zajímám se o okolní svět

Obsah: seznamování s živou a neživou přírodou – její ochranou

Kompetence:

- má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát (1.5.)
- je zvědavý, má touhu poznávat (3.1.)
- rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti (3.3.)
- v běžných životních situacích předvídá následky a přijímá konkrétní důsledky svých činů, svého chování (4.4.)
- dovede sdělovat události a příhody, které se mu staly (5.5.)
- chce poznávat své okolí, svět (7.1.)
- má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptá se (7.6.)

4. Podtéma: “Umím udělat něco pro lepší svět”

Obsah: praktické řešení problémů, využívání alternativ, třídění a zpracovávání odpadových materiálů

Kompetence:

- rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka, přírody podporovat, a ty, které mohou zdraví poškozovat (1.4.)
- podporuje konkrétními činnostmi vlastní zdraví i zdraví ostatních, přírody (2.5.)
- k problémům přistupuje aktivně, organizuje své činnosti, nečeká, že jeho problémy bude řešit někdo jiný (3.5.)

- řeší jednoduché problémy, má představu o tom, že většinu problémů může řešit více způsoby (3.6.)
- dovede vyvinout úsilí, pokud chápe smysl své činnosti, vytrvá u ní, dokončuje ji (4.5.)
- má zvnitřněnou potřebu řádu, aktivně se podílí na tvorbě pravidel. Přijatá pravidla se snaží plnit (5.7.)
- dovede zvládnout jednoduché zátěže a překážky (5.9.)
- chová se vstřícně a nabízí pomoc tam, kde vidí, že je třeba (6.5.)
- chápe, že svým chováním a skutky nemá omezovat druhého, dbá pravidel soužití (6.6.)
- uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody (6.7.)
- chová se vstřícně a je ochotné pomoci tam, kde je třeba, zvládá jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí a potřeby druhých (7.3.)
- prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou neživou i živou (7.7.)
- ochraňuje přírodu, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje (7.8.)

5. Podtéma: “Zdravě žít, šťastně žít”

Obsah: osvojování poznatků o tom, co zdraví podporuje, ochrana zdraví před nebezpečnými vlivy

Kompetence:

- vnímá, že člověk může mít potíže se zdravím tělesným, ale také duševním a že tyto potíže spolu mohou souviset (1.2.)
- rozumí tomu, že způsob, jakým se člověk chová a žije, má vliv, špatný nebo dobrý, na jeho zdraví (1.3.)
- má vytvořenu představu o pojmu závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, hry na automatech) (1.6.)
- vnímá, že všechno na světě má vztah ke zdraví, buď ho podporuje, nebo poškozuje (2.1.)
- rozlišuje dobro a zlo a dovede obě etické kategorie vidět ve vztahu ke zdraví (2.2.)
- chápe, že zdraví není samozřejmost a musí je chránit (2.3.)
- má vytvořenu představu o zdravé životosprávě (2.6.)
- odhaduje rizika ohrožující jeho zdraví a bezpečnost (4.3.)

V.3. Tematické části

Plánování na třídách musí vždy vycházet z diagnostiky dětí a zpětné vazby předcházející tematické části.

Plánování a realizace tematických částí jsou prováděny podle následujících zásad:

- časové období jednotlivých tematických částí je odvozeno od náročnosti tématu a zpětné vazby dosažených výsledků práce s dětmi
- kompetence a dílčí cíle jednotlivých oblastí tematické části plánují učitelky ve třídě společně na základě cílů Ročního plánu, přičemž vychází z 1. tabulky kurikula PZMŠ (2006)
- plánované činnosti jednotlivých oblastí vychází z podmínek třídy, nesou znaky prožitkového učení (spontaneita, objevnost, komunikativnost, prostor pro aktivitu a tvořivost, celostnost) a připravují je společně pedagogové na třídě

- k preferovaným činnostem patří spontánní hra, experimentace, psychomotorická cvičení, výlety, exkurze, kooperativní hry, práce s encyklopediemi, třídění odpadu, ruční práce s přírodním a odpadovým materiálem
- uplatňujeme metody práce, mezi něž patří komunitní kruh, tvořivá dramatika, prožitkové učení
- pedagogové myslí na to, že nejlépe se děti učí od sebe navzájem, takže kdykoli to situace umožňuje, dávají tomuto učení prostor (tzv. sociální učení)
- při výběru pedagogických metod a obsahu nabízených činností vychází z 8 principů Integrované tematické výuky:
 1. nepřítomnost ohrožení
 2. smysluplný obsah
 3. možnost výběru
 4. přiměřený čas
 5. obohacené prostředí
 6. spolupráce
 7. okamžitá zpětná vazba
 8. dokonalé zvládnutí

VI. Evaluace

Jde o hodnocení efektivnosti školy (Průcha J., Pedagogický slovník, 2013)

Evaluace i autoevaluace vychází z:

- pozorování dětí
- rozhovorů a anket rodičů
- rozhovorů a rozborů při pedagogických radách
- hospitační činnosti ředitelky
- vzájemných hospitací pedagogů

VI.1. Evaluace třídního kurikula

a. Autoevaluace (hodnocení vlastní práce učitelky)

- 1x ročně písemně podle předtištěného manuálu (tj. INDI, rámec profesních kvalit učitele).

b. Zpětná vazba tematických částí

- průběžně vyhodnocujeme, jak zvolené činnosti napomohly naplnění cílů.
- po ukončení každé tematické části (písemně přímo do plánu tem. části).

Zpětnou vazbu provádíme na základě ukazatelů dosaženého vzdělávání.

c. Vedení záznamů o dětech

- společně s rodiči vypracujeme při nástupu dítěte do MŠ vstupní záznam.
- minimálně 1x měsíčně zaznamenáváme projevy dětí a to popisně, empaticky
- minimálně 2x do roka zapisujeme vývoj dítěte v jednotlivých oblastech, v případě potřeby častěji do formuláře RoKy.
- vedeme dětské portfolio, vybrané práce dětí (především výkresy) opatřené našimi komentáři a daty pořízení.
- s předškolními dětmi provádíme testy “Předcházíme poruchám učení”. S výsledky testů seznámíme rodiče a dohodneme se na společném postupu individuálního rozvoje.

- společně s rodiči vypracujeme pro děti s odkladem školní docházky, pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a nadané děti IVP
- Pro sledování vývoje dítěte je důležité znát výchozí vývojový stupeň dítěte a k němu potom hodnotit pokrok dítěte (nikoliv konfrontovat s úrovní vrstevníků). Mapujeme, v čem je dítě úspěšné. Zjišťujeme, v čem má problémy a z toho vyvozujeme důsledky pro svoji práci s tímto konkrétním dítětem.

d. Hodnocení třídního kurikula

- 2x ročně (pololetí, konec šk. roku) provádí společně učitelky na třídách vyhodnocení třídního kurikula.

VI.2. Evaluace školního kurikula

Realizace školního kurikula se hodnotí průběžně na každé pedagogické radě. Podněty jsou dány stávající situací, přicházejí od pedagogů jako vyjádření k naplňování vzdělávacích záměrů u svěřených dětí. Vedou k výměně zkušeností, názorů, řešení vzniklých problémů na základě života dětí ve třídě a na základě hodnocení.

Na konci školního roku vyplňuje každý pedagog dotazník, jehož smyslem je zjistit, co se ve školním roce podařilo, čím je třeba se zabývat v následujícím školním roce.

Ředitelka vyhodnocuje školní kurikulum na základě kontroly:

- průběžné: sledování klimatu ve třídách, záznamů o dětech, projevu dětí, výtvorů dětí, odezvy od rodičů, odezvy od návštěvníků a partnerů MŠ atp.
- plánované: pravidelná kontrola dokumentace, hospitace

Na evaluaci školního kurikula se podílejí i rodiče na schůzkách, při setkáních s pedagogy, při vyplňování dotazníku na konci školního roku. Cílem dotazníku je získat objektivní pohled ze strany rodičů na život dětí v MŠ a získat náměty pro nabídku činností pro děti, pro řešení prostoru školy, organizaci dne, spolupráci.

Na těchto setkáních se hodnotí i činnost Spolku přátel Mateřské školy v Praze 8, 180 00 Sokolovská 182, jehož jsou téměř všichni rodiče členy.

Na evaluaci školního kurikula se podílejí také partneři MŠ, kterými je zřizovatel, tj. Odbor školství Úřadu MČ Prahy 8, Česká školní inspekce.

K evaluaci využívá MŠ na konci školního roku evaluační nástroj INDI MŠPZ.

VII. Přílohy

- Analýza školy (INDI)
- Školní řád
- Třídní kurikula
- Manuály k průběžnému provádění evaluace (RoKy)
- Evaluační zpráva (INDI)